

Szaharai porvihar hazánk felett - kutatók a jelenségről és a terjedő álhírekről

Ismét eléri hazánkat egy nagyobb szaharai porvihar, az internetet pedig ezzel egy időben elöntötték a jelenséggel kapcsolatos szélsőségekbe hajló összeesküvés-elméletek és álhírek is. A HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontjának (HUN-REN CSFK) munkatársai több mint 15 éve tudományos kutatásokat végeznek a szaharai porviharok hatásaival kapcsolatban, ezért erkölcsi kötelességüknek tartják, hogy a kutatásaik fókuszában álló kérdéskört érintő hamis információk ellen felszólaljanak.

Egyre gyakrabban hallani a hírekben a hazánkat elérő szaharai porviharokról és az ezekkel járó saras esőkről. Ezzel párhuzamosan a közösségi médiában is megszorodnak a félrevezető találgatások és álhírek. Vannak, akik nemcsak a por származását vonják kétségbe, hanem azt is állítják, hogy szándékos mérgezésről vagy repülőgépes permetezésről van szó – mindenféle bizonyíték nélkül. A HUN-REN CSFK kutatói most ezeket az állításokat cáfolják.

A HUN-REN CSFK kutatói 1979-ig visszamenően több mint 280 szaharai porviharos eseményt azonosítottak a Kárpát-medencében. Megfigyeléseik szerint ezek száma és intenzitása az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt: míg korábban évente csupán 3-4 alkalommal érte el hazánkat a sivatagi por, napjainkban már akár 10-12 esetet is rögzítenek. A jelenség hátterében az éghajlatváltozás áll.

Kell-e félni a szaharai portól?

Azzal mindenki találkozhat, hogy a szaharai eredetű, vöröses-narancssárga por esőcseppekkel érkezve foltokat hagy az autókön, ablakokon, növényeken. Ezek a porviharok összetételükben főként ásványi szemcsékből – kvarc, földpát, kalcit, dolomit és vas-oxidok – állnak, de spórákat, gombákat és baktériumokat is tartalmaznak, vagyis a Szahara mikroorganizmusai is eljuthatnak hozzánk. Azonban fontos, hogy ezek csak kis mennyiségben figyelhetőek meg az érkező porviharokban.

A kutatók szerint a levegőben megnövekedett por inkább csak kellemetlenséget okoz, komoly egészségügyi hatásokkal általában nem kell számolni.

Persze az is igaz, hogy Spanyolország, Olaszország és Görögország egyes részein a szaharai porviharok idején a levegőben lévő PM10-es porszemcsék koncentrációja gyakran meghaladja az egészségügyi határértéket. A kutatók szerint emiatt nehéz mindig betartani az uniós kibocsátáscsökkentési szabályokat – ezért jelenleg is azon dolgoznak, hogy egy olyan módszert tudjanak létrehozni, amely figyelembe veszi, ha a szennyezés természetes forrásból – például a Szaharából – származik.

Láthatatlan hatás: közvetlen kapcsolat van a légszennyezés és a csökkenő születésszám között

A légszennyezés nagymértékben befolyásolja az életünket és az egészségünket is – de vajon tényleg tudjuk, hogy mekkora hatása van? A HUN-REN Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont (HUN-REN KRTK) egyik friss kutatása szerint –melyben 2013 és 2020 között Európa 657 régióját vizsgálták – összefüggés van a levegőszennyezés és a csökkenő termékenységi ráta között, ennek pedig az egészségügyi mellett jelentős politikai következményei is vannak. [Részletek a cikkünkben.](#)

Hozhatnak ezek a viharok magukkal radioaktív részecskéket is? A Szaharában végzett atomkísérletek nyomai még ma is kimutathatók. Egy 2022-es porvihar során francia eredetű radioaktív izotópokat találtak Európában.

A sugárzás szintje mindenféle egészségügyi küszöbérték alatt maradt, és nem volt magasabb, mint bármely helyi talaj háttérsugárzása. Ennél komolyabb dózis éri az embereket a reptereken vagy egészségügyi intézményekben.

Persze nem csak a tévhitok miatt fontos beszélni a szaharai porviharokról. Valóban egyre többször és egyre nagyobb mennyiségben érik el Magyarországot is a Szaharából induló porviharok. A levegő minőségének romlása mellett azonban akadnak még olyan területek, ahol ideje lenne beépíteni az elemzésekbe, előrejelzésekbe a porviharok hatásait. A szaharai porviharokkal is számolni kell a magyar napelemes energiatermelésben.

[Ahogy azt korábban részletesen megírtuk](#), a légköri por csökkenti a földfelszínt elérő napsugárzás mennyiségét, mivel visszaveri, elnyeli és szórja a fényt. Emellett egyes porszemcsék a felhőképződést is elősegítik, ami tovább mérsékli a besugárzást. Mindez pedig együtt jár az energiatermelés csökkenésével – ennek mértékét nemcsak az ellátásbiztonság miatt, hanem gazdasági okok miatt is fontos lenne ismerni és előre jelezni.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- kommunikacio@hun-ren.hu

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/21239/szaharai-porvihar-hazank-felett-kutatok-a-jelensegrol-es-a-terjedo-alhirekrol/>